

HARMONIKAN OPETUSSUUNNITELMA

Opiskelu ja työmuodot

Instrumentin opiskelu tapahtuu pääosin yksilöopetuksena. Ryhmäopetusta voidaan käyttää alkeisopetuksessa, vapaan säestyksen, improvisoinnin, kamarimusiikin ja yhteissoiton ohjauksessa sekä esiintymisiin valmistautumisessa.

Instrumenttiopintojen tasosuoritukset soitetaan konserttimuotoisina, tasosuorituksina tai videotallenteina lautakunnalle sen mukaan, mikä parhaiten palvelee opinnoille asetettuja tavoitteita.

Oppiminen on seurausta oppilaan omasta toiminnasta ja kotiharjoittelu on oleellinen osa opiskelua.

Yleiset tavoitteet

Instrumenttiopinoissa yleisinä tavoitteina on

- Soittotaidon saavuttaminen omien edellytysten puitteissa
- Pitkäjänteisen, tavoitteellisen ja omatoimisen työskentelyn oppiminen
- Ulkoa soittaminen ja esittäminen oppilaan edellytysten mukaan
- Esiintymistilanteiden hallinta
- Tutustuminen länsimaiseen musiikkikulttuuriin ja sen eri tyyliin harmonikan näkökulmasta
- Soiton ilon kokeminen sekä yksin että osana ryhmää: yhteissoitto vuosittain
- Mahdollisuus kaverisuhteiden syntyminen soiton parissa
- Pysyvän kiinnostuksen herättäminen musiikkiin soittajana sekä mahdollisesti oman musiikin tekijänä (improvisointi, säveltäminen)

Instrumenttiopinnot 1

TAVOITTEET

- Hyvän soittoasennon löytyminen
- Oikea tempon valinta ja hallinta
- Hyvä rytmin käsittely
- Äänen laatu ja dynamiikan alkeet

OHJELMISTON KOKOAMINEN

Ennen tasosuoritusta harjoitetaan noin kolminkertainen ohjelmisto tasosuoritusohjelmaan nähden. Suositellaan eri tyylisten kappaleiden käyttämistä ohjelmiston laatimisessa. Ohjelmiston tarkoitus on tukea opintokokonaisuuden tavoitteiden saavuttamista.

TASOSUORITUSOHJELMAN KOKOAMINEN

Kolme erityylistä kappaletta joissa soitetaan molemmilla käsillä.

SUORITUKSEN ARVIOINTI

Tasosuorituksesta annetaan sanallinen arvio. Arvioinnissa on mukana myös oma opettaja sekä oppilas itse. Arviointiin otetaan huomioon oppilaan itse asettamat tavoitteet sekä hänen oma arvio. Arvioinnin tulee olla rakentavaa ja kannustavaa.

Instrumenttiopinnot 2

TAVOITTEET

Edellisten lisäksi uusina tavoitteina:

- Fraseeraus ja musiikin muotoilu
- Artikulaatio
- Balanssin hallinta
- Motoriikan kehittäminen
- Musiikin muodot, niiden ilmentäminen soitossa
- Eri tunnelmien tavoittaminen soiton avulla
- Esitysmerkkien ja yksityiskohtien huomioonottaminen
- Dynamiikka ja nyanssit

OHJELMISTON KOKOAMINEN

Oppilaan edellytykset huomioon ottaen kolminkertainen ohjelmisto tasosuoritusohjelmaan nähden. Suositellaan eri tyylisten kappaleiden käyttämistä ohjelmiston laatimisessa (mm. eri sävellajeja, eri tempomerkintöjä). Tutustutaan eri aikakausien musiikkiin. Ohjelmiston tarkoitus on tukea opintokokonaisuuden tavoitteiden saavuttamista.

TASOSUORITUSOHJELMAN KOKOAMINEN

Ohjelma sisältää neljä kappaletta jotka ovat erilaisia luonteeltaan ja tyylijaljaltaan. Osa ohjelmasta voi olla kamarimusiikkia.

SUORITUKSEN ARVIOINTI

Tasosuorituksesta annetaan sanallinen arvio. Arvioinnissa on mukana myös oma opettaja sekä oppilas itse. Arviointiin otetaan huomioon oppilaan itse asettamat tavoitteet sekä hänen oma arvio. Arvioinnin tulee olla rakentavaa ja kannustavaa.

Instrumenttiopinnot 3

TAVOITTEET

Jo opittujen asioiden edelleen kehittämistä (ks. Instrumenttiopinnot 1 ja 2)

Lisäksi tavoitteena on

- Harjoittelutekniikan parantaminen (kehittämiskohteiden huomiointi ja niiden työstäminen itsenäisesti)
- Erilaisten artikulaatiotapojen hallinta

- Paljetremolon hallinta
- Oman persoonallisen ilmaisun vahvistaminen
- Esiintymistaitojen hallinta myös laajemmassa ohjelmakokonaisuudessa

OHJELMISTON KOKOAMINEN

Oppilaan edellytykset huomioon ottaen kolminkertainen ohjelmisto tasosuoritusohjelmaan nähden. Tutustutaan eri tyyliseen musiikkiin. Ohjelmiston tarkoitus on tukea opintokokonaisuuden tavoitteiden saavuttamista.

TASOSUORITUSOHJELMAN KOKOAMINEN

Neljä erityylistä kappaletta, joista yksi esim. sarjamuotoinen (3–5 osaa). Osa ohjelmasta voi olla kamarimusiikkia

SUORITUKSEN ARVIOINTI

Tasosuorituksesta annetaan sanallinen arvio. Arvioinnissa on mukana myös oma opettaja sekä oppilas itse. Arviointiin otetaan huomioon oppilaan itse asettamat tavoitteet sekä hänen oma arvio. Arvioinnin tulee olla rakentavaa ja kannustavaa.

Syventävien opintojen lopputyö

Syventävien opintojen lopputyö voi keskittyä pelkästään oman soittimen taidon syventämiseen.

On myös mahdollista tehdä laaja-alaisempi lopputyö, mihin on sisällytetty pääsoittimeen syventymistä sekä muuta musiikillista tai poikkitaiteellista osaamista. Oma soitonopettaja toimii syventävien opintojen pääasiallisena ohjaajana, mutta lopputyön suunnitteluun ja ohjaukseen voi osallistua myös muita opettajia. Laaja-alaisessa lopputyössä pääinstrumentin ohjelmaosuus on alla kuvattua suppeampi.

TAVOITTEET

- Perusopinnoissa opittujen taitojen ja tietojen syventäminen
- Oman musiikillisen ilmaisun syventäminen
- Modernien soittotekniikoiden hallinta
- Vapaa säestys
- Esiintymistaitojen hallinta laajassa ohjelmakokonaisuudessa
- Kamarimusiikillisten taitojen syventäminen oppilaan kiinnostuksen mukaan
- Astor Piazzollan tuotantoon tutustuminen

OHJELMISTON KOKOAMINEN

Oppilaan edellytykset huomioon ottaen kolminkertainen ohjelmisto tasosuoritusohjelmaan nähden. Tutustutaan eri tyyliseen musiikkiin. Ohjelmiston tarkoitus on tukea opintokokonaisuuden tavoitteiden saavuttamista.

TASOSUORITUSOHJELMAN KOKOAMINEN

Viisi erityylistä kappaletta, joista yksi esim. sarjamuotoinen (3-5 osaa), minimikesto 15 minuuttia. Osa ohjelmasta voi olla kamarimusiikkia.

SUORITUKSEN ARVIOINTI

Tasosuorituksesta annetaan sanallinen arvio. Arvioinnissa on mukana myös oma opettaja sekä oppilas itse. Arviointiin otetaan huomioon oppilaan itse asettamat tavoitteet sekä hänen oma arvio. Arvioinnin tulee olla rakentavaa ja kannustavaa.

Käytännön valmiudet

Käytännön valmiuden opintokokonaisuus jakautuu perusopinnoissa kolmeen tasoon, jossa kuhunkin kuuluu asteikkosoitto, prima vista -soitto sekä yksi osio vapaata säestystä. Osasuorituksista saa merkinnän kun oppilas on omaksunut tarvittavan taidon.

Prima vista -osio tehdään oman opettajan kanssa. Oma opettaja antaa suoritusmerkinnän. *Asteikot* kuuntelee toinen opettaja tai ne voi suorittaa videotallenteella jonka toinen opettaja hyväksyy.

Prima vista 1

Helppo yksinäinen melodia yksiviivaisessa oktaavialassa (c1-c2) c- duurissa

Prima vista 2

Helppo kahdella kädellä soitettava tehtävä Standardi Basso tai Melodia Basso

Prima vista 3

Tehtävä vastaa tasoltaan helppoa PT2-sävellystä.

Prima vista 4

Tehtävä vastaa tasoltaan helppoa PT3-sävellystä.

Vapaa säestys

Vapaa säestystä opiskellaan muun soiton yhteydessä läpi opintojen. Tavoitteena on, että oppilas omaksuu vapaan säestyksen perustaidot.

Asteikot 1

Viisi asteikkoa (4 duuria ja 1 molli) opettajan valinnan mukaan, kysytään kaksi.

Asteikot 2

Kuusi duuria ja niiden rinnakaismollit opettajan valinnan mukaan, kysytään kaksi. Muretut kolmisoinut. Kadenssit.

Asteikot 3

Asteikot kaikissa sävellajeissa eri artikulaatioilla (kaksi oktaavia), kysytään kaksi. Muretut kolmisoinut. Kadenssit. Mikäli tasosuoritusohjelmassa ei ole paljetremoloa, se suoritetaan kolmisointujen käännösten yhteydessä.

Asteikot 4

Asteikot kaikissa sävellajeissa 2 oktaavia nopeassa tempossa, staccato, portato, legato.